

TÄHEKE

NR. 1 1962

TERVITUS ELKN DELEGAA

Kingid

KODU- MAALE

Kas oled kuulnud midagi pioneeride auraamatust?

Seda raamatut hoitakse meie kodumaa pealinnas Moskvas. Kui pioneer teeb suure kangelasteo, kirjutatakse ta nimi selle raamatu leheküljele.

Vahel kantakse auraamatusse koguni terve malev. Niisugune õnn sai üsna hiljuti osaks Puiatu 8-klassilise Kooli pioneerimalevale. Koos auraamatusse kandmisega anti Puiatu pioneerimalevale veel Partei XXII kongressi nimetus.

Puiatu pioneerid on meie vabariigis kaksastakuvõistluse tublimad. Selle võistluse esimesel pooltel tegid nemad kõige rohkem kinke kodumaale.

OKTOOBRI LAP: MIKS TÄNA NIISUGUNE LOOSUNG ON ULES PANDUD?

PIONEER: SELLEPÄRAST ET TÄNA ALGAB KOMMUNISTLIKE NOORTE KONGRESS.

OKTOOBRI LAP: MIS SEE KONGRESS ON?

PIONEER: KONGRESS ON SUUR NÕUPIDAMINE.

OKTOOBRI LAP: KAS KÕIK KOMMUNISTLIKUD NOORED TULEVAD KOKKU?

PIONEER: EI, KÕIK EI TULE. NEID ON JU NII PALJU – MITUKUMMEND TUHAT. TULEVAD AINULT DELEGAADID.

OKTOOBRI LAP: KES NEED DELEGAADID ON?

PIONEER: KOMMUNISTLIKUD NOORED VALIVAD ENDA HULGAST VÄLJA KÕIGE TUBLIMAD. NEID NIMETATAKSEGI KONGRESSI DELEGAATIDEKS.

OKTOOBRI LAP: MIS NÕU NAD SEAL PEAVAD?

PIONEER: NAD PEAVAD NÕU, KUIDAS VEEL PAREMINI TÕOD TEHA. NII ET KÕIK INIMESED SAAKSID KÕIKI ASJU IKKA ROHKEM,

Missugused need kingid siis olid?

Üsna koolimaja külje all laius varem lage näotu karjamaa. Sinna rajati park.

Puud uue pargi jaoks vedasid pioneerid kohale kolhoosi karjamaadelt. Traktor selle tarvis oli neil omast käest võtta ja poissegi mitu, kes juhiametit oskasid. Nõnda siis saidki mõne päeva jooksul üle poolesaja puu ja põõsa endale uued kodud. Pioneerid istutasid maailma esimese kosmonaudi auks Vostoki puiestiku. Siis veel toreda kasesalu ja tervet pargiserva piirava sarapuuallee.

See allee sai nimeks Tubliduse allee. Esimese põõsa istutasid sinna neli kõige paremat õpilast.

Ü XI KONGRESSI TIDELE!

NII PALJU, KUI SUDA SOOVIB. SIIS ON KOMMUNISM KÄES.

OKTOOBRILAPS: KULL SIIS ON HEA ELADA! AGA MILLAL KOMMUNISM TULEB?

PIONEER: PLAANID ON TEHTUD NIIVIISI, ET UMBES SEL AJAL, KUI SINA ULIKOOLI LÕPETAD, HAKKAME KOMMUNISMINI JÕUDMA.

OKTOOBRILAPS: AGA MULLE EI JÄÄ SIIS ENAM MIDAGI TEHA!

PIONEER: KULL SULLEGI TEGEMIST JÄTKUBI KUST NEED UUED MAJAD JA VABRIKUD JA LEIB JA VÕI SIIS KOMMUNISMI AJAL TULEVAD? EKS INIMESED IKKA OMA TÕUGA TEE JA LOO.

OKTOOBRILAPS: MINA TAHAN KA UKSKORD KÕIGE TUBLIM OLLA. NII NAGU NEED DELEGAADID. EI TEA, KAS SAAN?

PIONEER: MIKS EI SAA! AINULT SA PEAD KÕIGIS TOIMETUSTES HÄSTI TRAGI JA HOOLAS OLEMA.

OKTOOBRILAPS: KAS JUBA NUUD?

PIONEER: JAA, JUBA NUUD!

OKTOOBRILAPS: LÄHME SIIS RUTTU EDASI! MUIDU JÄÄN KOONDUSELE HILJAKS.

Kaks neist olid oktoobrilapsed, kaks pioneeri. Niimoodi tehakse nüüd igal aastal.

Pargile järgnesid kohe uued kingid. Kõigi nende juures aitasid oktoobrilapsed kaasa.

Kui pioneerid hakkasid tulevase staadioni servale spordihoonet ehitama, jooksid oktoobrilapsed iga päev töökohale. Kive müüri laduda nad muidugi ei osanud, kuid krohvimatid seinte katmiseks toimetasid esimese-teise klassi poisid nii hoolikalt töökohale, et meistritel jäi ainult kiidusõnu ütelda.

Suveaheajal kutsusid Puiatu pioneerid kõik ühes külas elavad lapsed ajutisse pioneeribrigaadi. Niisugused brigaadid ehtasid endale

metsatukka onni, püstitasid lipuvarda ja tegid palliplatsi. Üheskoos käidi siis metsamajakases mängimas ja kolhoosipõllul peete-kapsaid rohimas.

Agas kõige rohkem abistasid oktoobrilapsed pioneere siiski vanametalli kogumisel. Nemad olid luurajad. Nad sõelusid läbi kõik küla aiatagused ja avastasid palju kasutult vedelevat rauakolu.

Nüüd hakkab pioneeride kaks aastak lähenema lõpule. Endistviisi sammuvad esirinnas Puiatu pioneerid ja endistviisi on nendele abiks oktoobrilapsed. Tänuks selle eest tegid pioneerid ka neile kingi: kooli õuele püstitati terve mängulinnake. Seal on kaks kiike, redelid ja poomid tasakaalu harjutamiseks ning suur seenekübar vihmavarjuks.

Kui sa jalgrattasõidu selgeks õpid ja aasta-paari pärast matkama lähed, saad sinagi seal kiikuda.

J. RANNAP

Illustreerinud A. VENDER

See juhtus 1917. aastal, kohe pärast Suurt Sotsialistlikku Oktoobrirevolutsiooni.

Malõje Kotški külla sõitis uus õpetaja, Balti laevastiku madrus. Ta sõitis sinna ajutiseks ja pidi ainult nii kaua lapsi õpetama, kuni saabub päris õpetaja.

Madrus tuli klassi. Lapsed jäid kõik vait ning ootasid, millal õpetaja hakkab neile tähti õpetama.

Kuid madrus rääkis neile „Aurora“. Järgmisel päeval kõneles ta Talvepalee ründamisest ja vallutamisest ning siis rääkis meie parteist, nõukogude võimust ja Leninist.

Lapsi huvitasid need lood väga. Silmad ainiti madrusel kuulasid nad tähelepanelikult tema jutustust.

Mõni päev hiljem hakkas madrus lastele küsimusi esitama. Ta tahtis teada, kas nad olid kõigest aru saanud.

„Mis on „Aurora“?“

„„Aurora“ on revolutsioonilaev. See tulistas Talvepaleed.“

„Tubli!“ kiitis madrus. „Aga mida teeb meie partei?“

„Meie partei võitleb selle eest, et

maa saaks talupoegadele, tehased töölistele ja rahu kõikidele rahvastele.“

„Õigus!“ noogutas madrus. „Nüüd ütelge, mis on nõukogude võim?“

„See on, kui maad ei valitse tsaar ega rikkad, vaid töötav rahvas ise.“

„Nii. Aga kes jutustab mulle Leninist?“

„Mina, mina, mina!“ vastasid lapsed läbisegi.

„Jeremei Toropõgin, räägi sina!“

Toropõgin tõusis püsti.

„Lenin on töötava rahva juht. Lenin istus vangis. Lenin oli asumisel. Lenin võitleb töörahva õiguste eest.“

Madrus oli rahul. „Vaata, kui targaks on lapsed saanud!“ mõtles ta. Kuid ka lapsed ei jõudnud madrust õpetajat küllalt kiita. Uue õpetaja jutud ulatusid isegi emade ja isade

Illustreerinud A. SALDRE

S. ALEKSEJEV

uus õpetaja.

kõrvu. Nemadki palusid, et madrus neile kõigest sellest kõneleks.

Madrus nõustus ning tal tuli uuesti rääkida Talvepalee ründamisest ja vallutamisest, meie parteist, nõukogude võimust ning Leninist.

„Täname sind, madrus!“ ütlesid talupojad.

Aeg oli hakata lastele tähti ja numbreid õpetama. Madrus seletas, kuidas kirjutada „a“-d ja kuidas „b“-d, kui palju on üks pluss üks ja kaks pluss kaks. Rohkem madrus ei jõudnud õpetada – ta pidi ära sõitma.

Varsti saabus päris õpetaja, tütarlaps Zoja.

„Noh, mida te olete õppinud?“ küsis ta lastelt.

„Seda, kui palju on üks pluss üks ja kaks pluss kaks ning me tunneme ka „a“-d ja „b“-d.“

„Mida veel?“

Lapsed kohmetusid.

„Rohkem me ei jõudnud, madrus sõitis ära.“

„Siis te pole kuigi palju õppinud. Näha, et te just väga virgad ei ole.“

Lastel oli seda solvav kuulda. Jere mei Toropõgin tõstis käe ja ütles: „Aga me teame Leninist.“

„Õige, õige!“ hüüdsid teised.

„Ja nõukogude võimust.“

„Ja meie parteist.“

„Ja Talvepalee ründamisest ning vallutamisest.“

Õpetaja küsis: „Kes teile sellest rääkis?“

„„Aurora“ madrus.“

„Ah tema!“ naeratas õpetaja. „Siis tegi ta väga targasti, algas kõige tähtsamast.“

„Targasti, targasti!“ hüüdsid lapsed. „Meil oli kahju, et ta ära sõitis. Kuid ta oli madrus, mitte õpetaja. Ja madrustel on ju oma töö.“

Illustreerinud K. NIINEPUU

Aadu ei käi veel koolis, aga tähti ta juba tunneb ja oskab isegi veerida. Uhel päeval näeb ta, et isa ajaleht on laual. „Loen ka nagu isa,“ otsustab väikemees ja ronib tugitoolile. Esimesele leheküljele on midagi suurte mustade tähtedega trükitud. „Kes ei tee tööd, see ei pea ka sööma,“ veerib poiss. Korraga on Aadu kõht väga tühi ja ta jookseb isa juurde.

„Isa, mina pean siis nälga surema!“

„Miks, Aaduke?“ küsib isa.

„Aga ma ei käi ju tööl. Ja ma ei tohi ka süüa!“

KES EI TEE TÖÖD...

J. Ploom

„Sina, Aadu, oled veel väike,“ räägib isa, „järgmisel sügisel lähed kooli ja siis on sinu töö õppimine. Tähed said juba selgeks, emal aitasid aias õunu korjata, vanaemale tood puid tuppa. Sa pole laisk poiss, söö aga julgesti! Siis kasvad kiiremini.“

Aadu jääb mõttesse.

„Vanaema ei käi tööl ega koolis ka,“ ütleb ta äkki.

„Vanaema käis siis koolis, kui ta väike oli. Tööd aga on ta oma elus palju teinud. Vaata, kui krobeldised käed tal on. See on kõik tööst ja vaevast tulnud. Nüüd aga on vanaema vana ja peab puhkama. Riik hoolitseb selle eest, et vanaemal millestki puudus ei oleks. Talle makstakse pensioni. Sina, Aadu, aga püüa teda kodus ikka rohkem abistada. Siis on vanaemal veel kergem,“ lõpetab isa.

Prantsuse muinasjutt

Kilpkonn ütles ühel päeval jänesele:
„Näed seda puud seal, kus lõpeb põld ja algab mets?“
„Jaa,“ vastas jänes, „näen küll. Aga mis siis?“
„Veame kihla, et mina jõuan selle puuni esimesena!“
„Esimesena? Kuidas sa seda mõtled?“
„Ma mõtlen nii, et mina olen seal all enne sind, jõuan kiiremini kui sina!“

„Kiiremini kui mina? Ära aja naerma! Sina ju liigud aeglaselt. Inimestel on õigus, kui ütlevad: „Liigub nagu kilpkonn!“ ja „Jookseb nagu jänes!“.

„Ma tean seda. Aga veame ikka!“

„Nõus!“ ütles jänes. „Veame! Tean, et võidan kihlveo!“

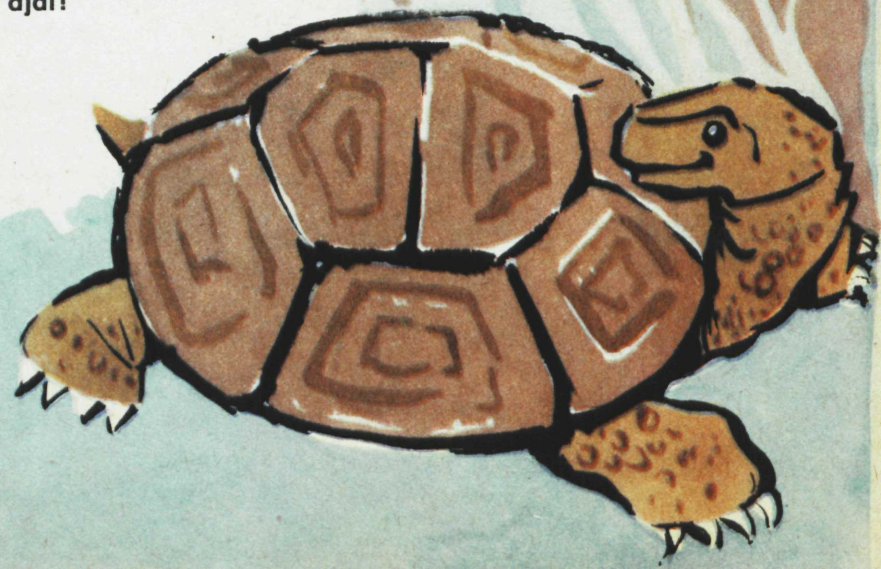
Kilpkonn ei oodanud ühtki minutit, vaid hakkas kohe minema. Ta läks küll aeglaselt, aga ei peatunud teel. Jänes vaatas ja naeris.

„Jõuad alles mõne päeva pärast sinna,“ hüüdis ta üleolevalt, „kuid minul läheb selleks ainult mõni minut! Võin veel palju aega viita: magada, süüa ja puhata. Hakkan hiljem tulema!“

Alles siis, kui jänes nägi, et kilpkonn on juba peaaegu eesmärgil, pani ta nagu nool jooksu ja uskus, et saabub esimesena. Aga oli juba liiga hilja: kilpkonn oli jõudnud kohale ja ootas jänest puu all.

„Näed nüüd!“ ütles kilpkonn jänesele. „Ära teine kord enam hoopile, vaid hakka jooksma õigel ajal!“

Jänes ja kilpkonn

K. KANGUR

Pille ja Murka

Pille istus isaga vagunis. Ilmatu lai aken oli õige pisut härmas. Akna taga oli punetav talvehommik. Rong ei sõitnud veel. Isa luges raamatut ja Pille vahtis aknast välja.

Pillel oli väga hea meel, et nad isaga sõitu läksid. Ja et midagi vahele ei tuleks, istus ta vaikselt ja korralikult paigal...

Aga siiski oli keset sõiduärevust, kuskil üsna-üsna lähedal midagi, mis polnud päris hea.

Mis see nüüd oligi?

Oh, muidugi! Nüüd see tuli meelde ja süda hakkas kohe jälle valutama.

Murkat ei võetud ju kaasa! Murka pidi istuma kodus ja ootama seni, kuni isa ja Pille käivad sõidus.

Pillel oli Murkast kahju.

Hommikul vara oli ta kapi nurga taga sellest tasakesi Murkale rääkinud. Murka oli küll siis vandanud saba, et oh, pole midagi!

Aga sellegipärast oli Pillel Murkast kahju.

Läbi härmase akna paistsid ainult hallid siluetid. Seal oli pahviv vedur, vahimajakesed,

kõrged raudvõredest postid ja depoohoone, kust immitses auru.

Suits tõusis korstnailt püstloodis üles ja Pille kuulis, kuidas lumi teravalt jalge all rudises.

Aga Pille süda valutas ikka veel veidike.

Märkamatult hakkas rong liikuma. Ja siis tuli Pille sellele: ta joonistas kiiresti näpuga laiale härmas aknale maja

korstna ja aknaga. Korstnast tõusis suitsu. Maja kõrval oli jupike tara. Aga tara ette joonistas Pille näpuga suure Murka.

Pillel oli korraga hirmus hea meel. Sest Murka tuli välja nii lõbusa näoga.

Võib-olla see suur onu, kes istus Pille vastas, arvas, et see, mille Pille joonistas, on saepukk. Niisugune saepukk, mis seisab

kuuri ees ja mille juures külmal talvehommikul kaks rätikuis tädi kisuivad saagi, ikka siuh ja siuh...

Võib-olla see onu mõtles nõnda? Noh, aga nii see küll polnud. See oli hoopis Murka, tore naerva näoga Murka, kes sõitis nüüd kaasa isa ja Pillega ilmatu laia vaguniakna härmatanud klaasil.

Mis on luuletus?

Sa oled kuulnud igasuguseid luuletusi ja tead paljusid peastki. Mõned meeldivad sulle rohkem, mõned vähem, aga üldiselt nad vist ikkagi meeldivad.

Kuid kas sa oled mõnikord järele mõtelnud, mis asi luuletus õieti on? Mille poolest ta on teistmoodi kui jutt? Sa ütled võib-olla, et jutt on harilikult pikem. See on üsna õige, kuigi ka luuletus võib olla pikk, mõnikord veel pikem kui jutt. Mõttele kas või niisugustele luulelugudele, nagu K. Tšukovski „Doktor Valus-on“ või P. Jeršovi „Küürselg-sälg“. Niisuguseid pikki luuletusi nimetatakse poemideks ehk värssjutustusteks.

Aga mis teeb siis luuletuse luuletuseks?

Loeme niisuguseid ridu:

Kord elas ahne harakas, kes oli väga rikas. Ta pesa oli juba asju täis, kuid ikkagi käis ta neid juurde otsimas.

Nii võiks alata mõni üsna huvitav jutt, kuid luuletuse moodi pole see kindlasti mitte.

Aga kui ütelda teisiti:

Kord elas ahne harakas,
kes oli väga varakas.
Tal oli pesa asju täis,
kuid veelgi otsimas neid käis.

Eks ole, see on juba kindlasti luuletus! Niimoodi algab Heljo Männi „Ahnepäits“, mis ilmus tema uues luuleraamatus „Silmluhub sammu“.

Mis on siin teisiti kui eelmistes lihtsates lausetes?

Vaata ja võrdle viimaseid sõnu ridade lõpus: harakas ja varakas, täis ja käis. Kas nad ei kõla sarnaselt? Niisuguseid sarnaselt kõlavaid sõnu nimetatakse riimideks ja harilikult ongi luuletustes riimid.

Kuid ainult riim ei tee veel jutust luuletust. Loeme paar rida „Kalevipojast“:

Kalevite kallim poega,
märssi seljas, mööka puusas,
seadis adra aisadelle,
pani hobu adra ette.

Siin riime ei ole, kuid ometi on ka see luule. Mis on selle ja eelmise näite vahel ühist? Kas lühikesed üksteise alla kirjutatud read? Seda küll, kuid ka juttu võib niiviisi kirjutada:

Kord elas harakas.
Ta oli väga rikas.
Ta pesa oli asju täis.

Luuletus pole see ikkagi. Miks? Sest siin ei ole rütm. Luuletuses on kõige tähtsam rütm – see, et teda saaks selgesti rõhutada lugeda ja laulda.

Sellepärast vaata ka ise, kui sa kunagi proovid luuletust kirjutada, et tal oleks selge ja kindel rütm.

E. RAUD

„Uisutajad.“ Joonistanud ZOJA MERILO, Pärnu 6. 8-kl. Kooli I klassi õpilane.

„Pioneerid.“ Joonistanud MAIRE MÜLLER, oktoobrilaps Elva rajoonis.

TEEME LAHTI POSTIÄUNÄ!

MINU SÖBRAD!

Teile kõigile, kes mulle möödunud aastal kirjutasid ja joonistusi saatsid, ütlen suur tänu ning soovin head uut aastat! Eraldi aitäh ütlen veel neile, kes mulle „Kolme karu“ piltide põhjal kirjutasid toredad lookesed. Seda tegid väga hästi Aino Sumberg Valga rajoonist, Ira Prisko ja Silvi Kukk Võru rajoonist, Ene Viirma Paide rajoonist, Juta Reinsan Keila rajoonist, Sirje, Lembit ja Kaljo Mitt Kiisalt, Juta Kaldma Väike-Maarja rajoonist, Irja Ebber Rāpinast, Aare Stamm Tartust ja Reet Raig Tartu rajoonist.

Väga paljud lahendasid ka õigesti ära Kalev Kaisi mõistatuse „Emal oli kokku 9 last“ – niisugune ongi selle mõistatuse vastus.

Nüüd aga saatis mulle uue mõistatuse Kohtla-Järve 4. Keskkooli II-a klassi õpilane Helvi Tamm. Tema mõistatus kõlab nii: „Missugust kivi ei leidu Emajões?“

Proovige, kas oskate seda mõistatust lahendada! Ootan vastuseid!

Tervitades *Täheke*

TALV

SAJAB, SAJAB VÄLJAS LUND,
LINNUKESTEL POLE UND.
SIIA-SINNA HUPPAVAD,
RAASUKESI OTSIVAD.

VÄIKE JÄNES KEPSU LOOB,
HEINAKUHJAST HEINU SOOB.
AINULT KARU TALVEUNES
ULENI ON PAKSUS LUMES.

TÖNU LEPPNURM,
Vee Algkooli II klassi
õpilane

ESIMEST KORDA HAIGLAS

Sel hommikul ärkasin juba kell kolm üles. Pidin õega Mustveesse sõitma, et arsti juurde minna. Kell viis hakkasime bussiga sõitma. Sõitsime niikaua, kuni jõudsime Mustveesse. Sel päeval käisime linnas ringi, järgmisel hommikul läksime arsti juurde.

Arstitädi vaatas mind läbi ja andis mulle saatekirja haiglasse. Mina aga kartsin sinna minna. Nutsin nii valjusti, et onu miilitski vaatas imestunult oma jaoskonna uksele. Kuid haiglas oli päris tore. Meie

palatis oli kuus last – mängisime ja rääkisime juttu. Arstitädi ei hoidnud mind kaua haiglas. Ainult viis päeva olin seal ja siis olin jälle terve. Laupäeval sõitsin õe ja täditütrega koju tagasi.

Nüüd ma enam küll haiglat ei karda. Kui mul tuleks sinna uuesti minna, siis ma üldsegi ei nutaks.

EVE OLLISAAR,
Peresaare 7-kl. Kooli III klassi õpilane

„Lumememm“. Joonistanud 5-aastane HEIKI KUUS Rapla Lasteaiast.

ARMAS TÄHEKE!

Mina olen juba pioneer. Küll minul oli see ilus päev, kui mind pioneeriks vastu võeti! Nüüd ma kannan punast kaelarätti ja olen juba pioneeride kaksaastakust osa võtnud. Kogusin vanarauda ja paberit.

Käin Pioneeride Majas laulukooris ja balletti õpin ka. 10. oktoobril oli meil balleti „Lumivalgeke ja seitse põialpoissi“ esietendus.

EHA ROOTSI,
Tartu 7. Keskkooli III-b klassi pioneer

Oskus tuleb osakaupa

Ma tegin jälle ühe külaskäigu. Seekord käisin Abja Keskkoolis, kus sain tuttavaks paljude lastega. Neist jäi mulle hästi meelde Hiie Sarv. Ta on oktoobrilaps ja õpib II-a klassis. Esimese klassi lõpetas ta ainult viitega ja sel aastal on tal ka ainult viied.

Hiiele ei tee lugemine üldse raskust. Ta võib võtta päris võõra raamatu kätte ja lugeda soravalt. Arvutamisega on just niisamuti. Me proovisime temaga üsna suuri arve liita ja lahutada. Hiie ütles väga ruttu õiged vastused ära. Minust veel rutem ütles. Siis ta veel laulab hästi, joonistab ilusti ja tema käsitöid on kena vaadata.

Teid kindlasti huvitab, kuidas Hiie kõike nii hästi oskab? Mind huvitas see ka. Mõtlesin algul, et ema ehk aitab teda kodus õppida. Paljusid ju aitavad kodus õppimise juures emad ja isad. Kuid Hiiet ei aidata. Kui Hiie koolitunde ette valmistab, on ta isa ja ema tööl.

Lugeda oskab Hiie väga hästi sellepärast, et ta armastab raamatuid. Ta loeb palju ja nii on ta saanudki lugemise sulaselgeks. Kui mina Hiie juures külas olin, siis ta luges parajasti „Hiina muinasjutte“. Oma väikesele kaheaastasele õele Tiiale loeb ta samuti jutte ette ja veel joonistab ka. Nii harjutab ta pidevalt joonistamist ja seetõttu tulevad tal pildid alati ilusad. Aritmeetikaga on aga niisugune lugu, et selles aines aitab Hiie Enn Kuiki. Sügisel ei edenunud Ennul kuidagi liitmine ja lahutamine. Siis tuli Hiie appi ja hakkas teda õpetama. Nüüd läheb Ennul aritmeetikas juba üsna kenasti. Ja Hiie ise on muutunud arvutamises veelgi osavamaks. Sest vaadake – kes õpetab, see õpib ise ka juurde.

Kui Abja Keskkoolis on mõni pidulik sündmus, siis lõpeb see alati pioneerimaleva laulu laulmisega. Koos pioneeridega laulavad seda laulu ka oktoobrilapsed. Selle laulu üks salm kõlab nii:

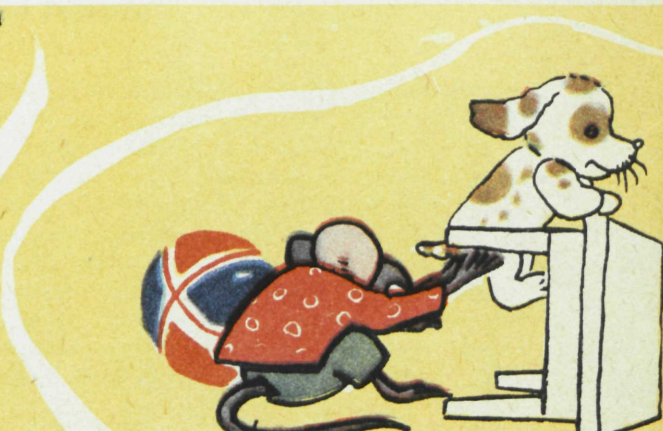
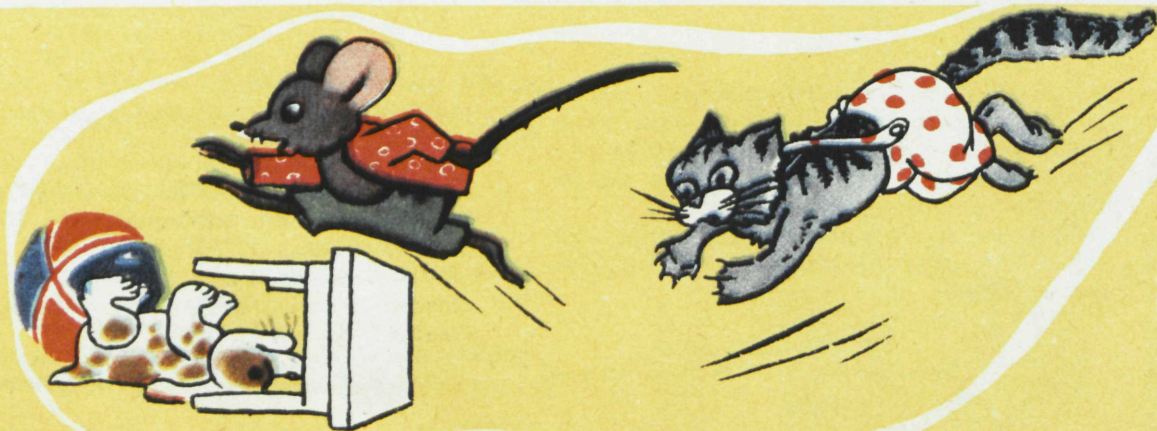
Illustreerinud L. HÄRM

„Meie Abja, meie Abja,
kasva, ehita ja loo!
Meie maale, meie maale
õnne, au ja kuulsust too!“

Hästi õppima peavad oktoobrilapsed just sellepärast, et neil suureks saades jätkuks tarkust ehitamiseks ja kodumaale au ning kuulsuse toomiseks.

Teie Täheke

KAVAL
HIIR

Sall

Kaelkirjakuemal
jäi kaelkirjakupoeg
mumpsi.

Oh helde aeg,
kuidas ta kael
läks paiste ja pumpsi!
Kaelkirjakuema
võttis salli,
sest soe peab olema kael.
Sellega mässis ja mähkis
ja mähkis ja ähkis,
kuna sall oli pikk nagu pael.

Paari nädala pärast
oli kaelkirjakupoeg
uuesti kõbus
ja ta lunis, et ära võetaks tal sall.
Ema keris ja keris ja keris,
kuni sallist sai mügarik pall.
Nüüd on kaelkirjakupojal väga lõbus,
sest tal enam ei valuta kael
ja ta rohtlas sallist palliga
võib mängida kogu aeg.

H. MÄND

Illustreerinud V. HURT

Kass häädas

Oh seda ahnust,
oh seda ihnsust!
Kass tahtis sõita
Ruhnust Kihnu,
piletit aga
ei raatsinud osta.
Uksi läks lahele,
mida sa kostad!

Hakkas, jah, päris meremeheks,
võõra paadi peremeheks.

Tuuled merel vihisesid,
laiad lained kihisesid.
Kass hoidis kõvasti kinni roolist,
silk aga laevapäras kroolis,
päikese paistel narrivalt säras,
rikkus kassi tuju ära.
Polnud midagi parata,
ei saanud turja tal karata.

Hiir tuli vaarudes pingi alt,
sõidust pea käis ringi tal.
Kass oli ametis
rooli taga.
Hiir tema sametist
saba peal magas.

Laev jõudis kiira-käära Kihnu,
kadunud oli kassi ihnsus.

JIMMY *ja* HIIGLANE

Jimmy on väike neegernukk. Ta kuulub Ankale ja on tüdruku kõige armsam mänguasi. Anka ise ei arvagi, et ta on mänguasi nagu ehitusklotsid või kirju pall. Ei, Jimmy on just nagu elus olend ja Anka mängib temaga alati kõige meelsamini. Eriti just sellepärast, et Jimmy on neegernukk.

Ükskord, kui Anka veel koolis ei käinud, mängis ta jälle oma Jimmyga. Äkki jäi ta kuulutama. Mis see siis on? Kes laulab nii? „Just nagu kumiseks hiiglasuur kuljus,“ mõtles Anka ning läks uudishimulikult ukse juurde ja vaatas kõrvaltuppa. Seal ei olnud aga kedagi. See imeline hääl tuli raadiost.

„Kes laulab nii imeilusasti?“ küsis Anka emalt.

„See laulja on üks neeger kaugelt Ameerikast,“ vastas ema.

„Ta laulab kõikidele nendele inimestele maailmas, kes võitlevad vabaduse eest. Ta on väga suur, pea-aegu hiiglane, ja tema nimi on Paul Robeson. Ta on väga hea inimene. Ta tahab, et kõik neegrid elaksid vabalt ja õnnelikult.“

Sellest ajast alates kuulas Anka alati raadiost Paul Robesoni laule. Ja alati oli tal siis Jimmy süles! Oi, kuidas Anka tahtis näha oma hiiglast!

Kui Paul Robeson Saksa Demokraatlikku Vabariiki kontserdireisile tuli, kirjutas Anka talle kohe kirja:

Illustreerinud V. KOTKAS

Minu kallis Paul Robeson!

Ma tahtsin sulle juba Ameerikasse kirjutada, aga ei teadnud Sinu aadressi.

Ma olen kahexsa aastat vana. Ja minu nuku nimi on Jimmy ja ta on neegrilaps. Kallis Paul Robeson, jää meie juurde Saksamaale elama. Kui Sa Ameerikas oled, on mul Sinu pärast alati hiton.

Sinu Anka Goll.

Kirja saatmisest oli möödunud vaevalt üks päev, kui Anka maja ees peatus auto. Uksekell helises ja keegi küsis Anka Gollit. Tüdruk oli väga erutatud. Ta sõitis kohtuma Paul Robesoniga, oma kalli hiiglasega. Tugevasti hoidis ta süles Jimmyt, oma neegernukku. Ka temale tahtis Anka Paul Robesoni näidata.

Oi, see oli väga rõõmus kohtumine!

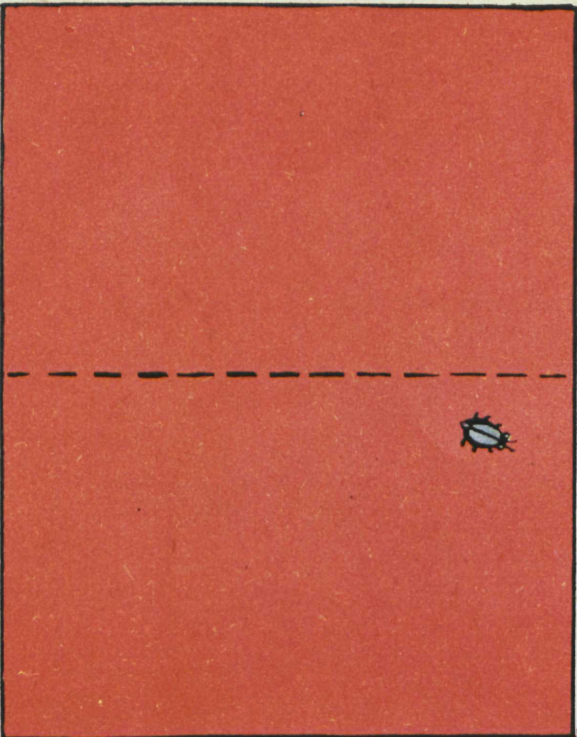
Anka vestles kaua Paul Robesoniga. Lõpuks seletas kuulus laulja, miks ta ei või Saksamaale elama jääda. Sellepärast et tema sõbrad Ameerikas ootavad teda. Ta peab aitama neegritel võidelda vabaduse eest. Selle eest, et keegi ei teeks neile enam liiga, et ükski tüdruk maailmas ei tunneks muret ja hirmu ühegi neegri pärast. Ja siis laulis Paul Robeson Ankale ja kõikidele lastele, kes neegreid armastavad, ühe laulu. Laulu, millega neegriemad oma lapsi õhtuti magama uinutavad.

„Maga, mu laps! – Ma olen su juures, unele vaikselt laulan sind ma.“

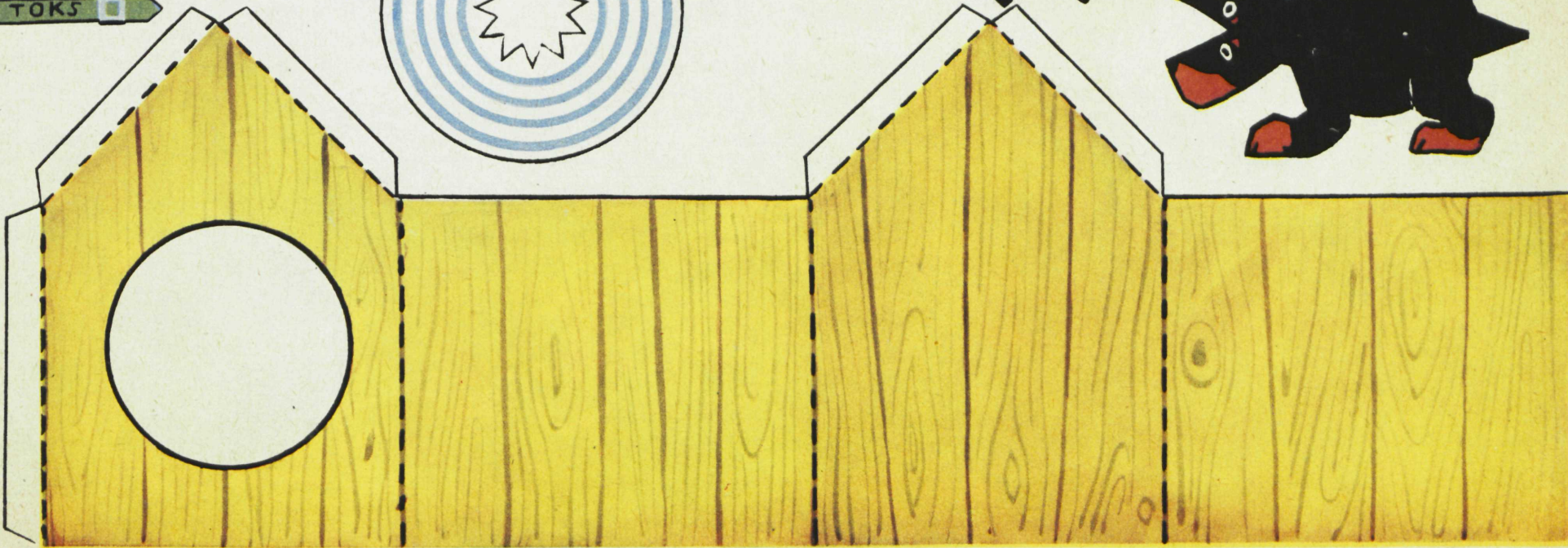
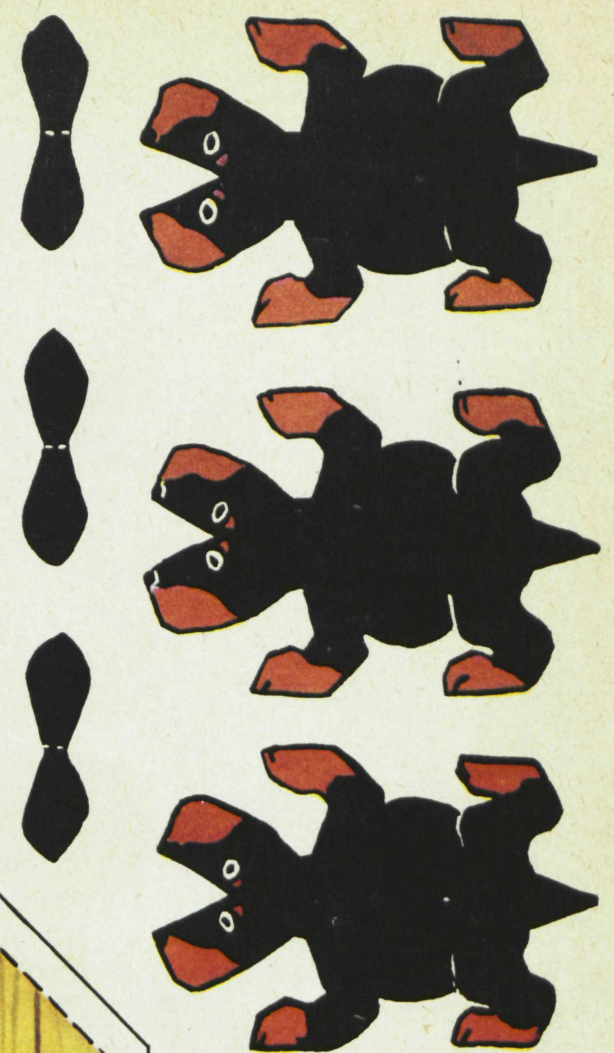
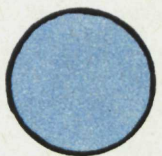
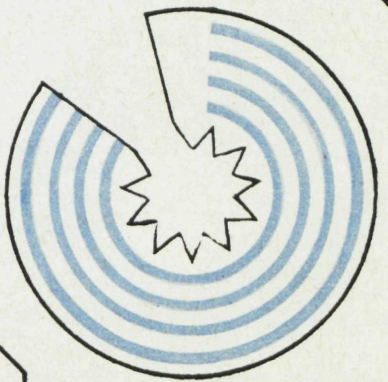
Kõike, mu laps, kord, sirgudes suureks, maailma muredest teada saad.

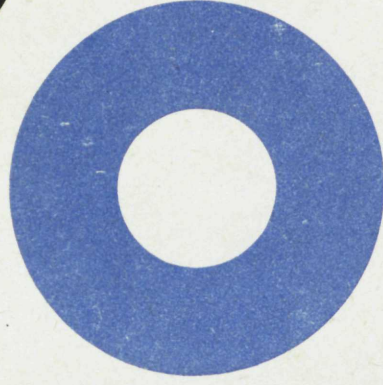
Maga, mu laps! Kui suuremaks sirgud, väeva ja valu ja vaesust näed sa.

Maga, mu laps! – Küll koiduga virgud!... Unele vaikselt laulan sind ma.“

Joonistanud
H. JOERDUT

SIIN ON TERVE TAKSIKOERAPERE. KA KUUT JA SOOGINOU, MIDA SA PEAD TEGEMAT ESITERS LOIKA KOIK PABERIST VILJA: KOERAD, NENDE KAELARIHMAD, KUUT, KUUDISSE AVA, KUUDI KATUS JA SOOGINOU. SIIS TEE VALMIS MAJA. MURRA KUUT PUNKTIIR-JOONI PIDI KOKKU JA KLEEBI SEINAD KINNI. MUUD ASETA KATUS PEALE. EDASI TEE VALMIS SOOGINOU, SIIN POLE MUUD, KUI SERVAD KOKKU LIIMIDA JA POHI KOHALE PANNA. KOERAD MURRA KOIK KESKELT POOLEKS. PEA VAHELE PANE NATUKE LIIMI JA PIGISTA SORME-DEGA KOKKU. SAMA TEE SABAGA. SIIS PANE KOER-TELE KORVAD KULGE. VAIKESTELE KOERTELE LIIMI KORVAD SILMADE TAHA. SUURE KOERA KORVAD MURRA PUNKTIIRJOONI MOODA KOKKU, PANE LIIMI VAHELE, SURU KINNI JA KINNITA, KOERA PÄHE TRPSELT VALGETE JOONTE PEALE. KOIGE LOPUKS PANE KOERTELE RIHMAD KAELA JA LASE NAD KONDIMA.

TALVEL KARJALAUDAS

Talv on käes. Puudelt ja põõsastelt langesid juba ammu lehed ja rohi närtsis. Karjamaal jäi vaikseks. Kari on nüüd laudas.

Suve läbi kogus põllundusbrigaad loomadele talvist toitu: juba varasuvel lõgisesid heinaniitjad, sügisepoole veeresid silohoidlate suunas maisikoormad ja hilissügisel koristati

laual" heinad, ja kõige peale krõmpsutab kari kollast suviljapõhku.

Vaatame nüüd, kuidas karja söötmine õieti käib.

Loomade vahel askeldavad karjakud, kelle tööks on toidu etteoomine ning lauda ja loomade puhastamine. Laudas on kaks raudteed – üks põrandal, teine üleval, lae

Illustreerinud M. KERNUMES

põldudelt vili ja juurvili. Mäletad, ükskord käisid sinagi abiks naereid koristamas!

Laudas on valge, puhas ja soe. Laes põleb elekter ja avatud aknast tuleb värsket õhku. Kahes reas söövad isukalt lõhnavat heina sada kaksikümmend musta-valgekirjut piimaandjat. Siis äkki – potsti! kukub vahekaiku suur sületäis heinu. Näe, laes ju auk! Sealsamas suleb selle uus sületäis ja uuesti sajab heinu. Uleval on heinahoidla. Suvel vedasid autod heina talveks valmis, nüüd pole muud, kui lase sületäisi alla!

Kas lehmad söövad talvel ainult heinu? Ei. Kõigepealt saavad nad kätte oma maiusroa – jõusööda, nagu jahu ja õlikoogid. Seejärel tuakse „lauale“ juurvili või silo. Silo tehakse kõige rohkem maisist. Suvel veeti mais silohoidlasse, sõtkuti kõvasti kinni, suleti ja jäeti talveni seisma. Veel saab silo valgest mesikast, ristikehinast, ädalast ja muustki, isegi karjamaarohust.

Nüüd on silo valmis ja lehmad söövad seda hea meelega ning annavad vastu palju piima. Järgmiseks on „söogi-

all, mille küljes vagonet otseku ripub. Seda nimetatakse rippraudteeks. Mööda raudteid sõidavad söödakarud ja -vagonetid. Nii pole talitajatel vaja toitu käsitsi kaugele tassida. Rippraudteel sõidab ka sõnnikuvagonet. Jõuab autokasti kohale, tühjendatakse, ja kui auto täis saab, viiakse väetis põllule.

Juba söötmise ajal hakkavad askeldama valgetes kitlites lüpsjad: seavad nõud valmis, panevad lüpsimasinad tööle ja piim hakkab jooksuma. Laut on täis mõnusat sorinat. Täidetud piimanõud sõidutatakse jahutusruumi. Sealt rändab piim meiereisse või piimakombinaati. Ja edasi kauplusesse ning sealt sinu kruusi.

Näed, kui palju tegemist ja talitusi on tavalise piimaga, eriti talvel. Aga eks taha ju me kõik ka siis, kui loomadel väljas toitu pole, piima juua ja võid süüa. Vanarahvas ütleb, et lehm lüpsab suust. Sellepärast karjatalitajad ei pea mingit vaeva liiaks, vaid katsuvad oma tööd ikka paremini teha. Et maitsvat piima, võid ja koort jätkuks meile iga-ühele alati külluses.

ELKNÜ Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu ajakiri „Täheke“ nr. 1 – 1962.
Toimetuse kolleegium: E. Lahe, L. Lilleaas, I. Linnat, E. Lootsar, H. Pukk, H. Raigna.
Toimetaja H. PUKK. Kunstiline toimetaja E. PIKK.

Ajalehtede-Ajakirjade Kirjastus. Toimetuse aadress: Tallinn, Estonia pst. 4, tel. 449-70, 475-20.
Laduda antud 1. XII 1961. Trükkida antud 4. I 1962. Trükkivõrk 46 800. Paber 60 X 90, 1/8.
Trükkipoognaid 2. Arvutuspoognaid 4. MB-01505. Tallimise nr. 1597.
Trükkikoda „Oktoober“, Tallinn, Tartu mnt. 49.

Ilmub kord kuus. Üksiknumber 15 kop.

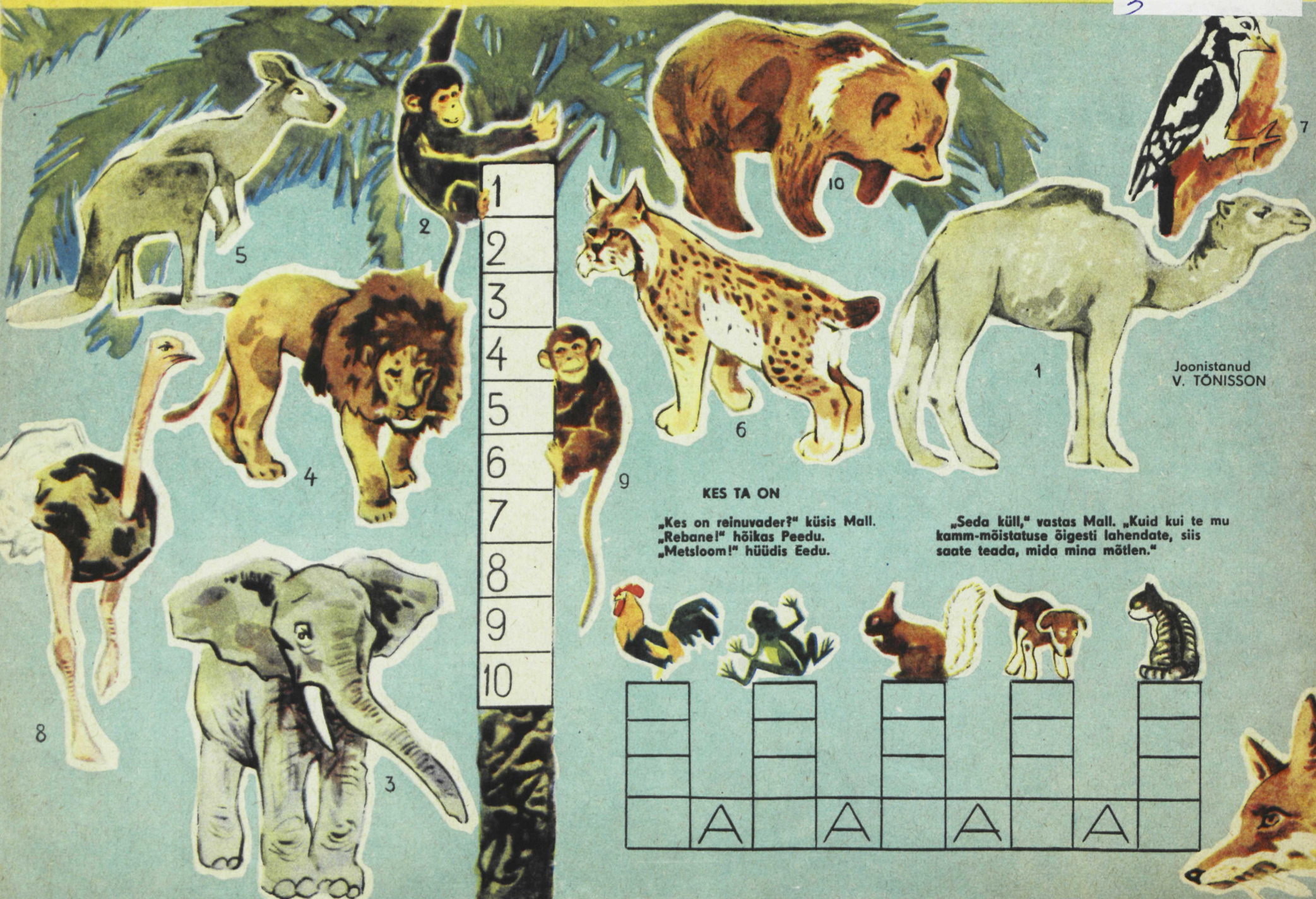
Журнал „Звездочка“. На эстонском языке. Издатель ЦК ЛКСМ Эстонии.

Esikaanel E. VALTERI joonistus
„Küll on kena kelguga...“

ARVA ÄRA,

KES ON NEED METSLOOMAD? KIRJUTA IGA LOO
TÄHT PALMIPUULE. KUI SEDA ÕIGES JÄRJEKORRAS
REID TÄHELEI!), SIIS SAAD TEADA, KES ENDA PALM

PE $\frac{B}{54}$ 62,1
3

Joonistanud
V. TONISSON

KES TA ON

„Kes on reinuvader?“ küsis Mall.
„Rebane!“ hüüas Peedu.
„Metsloom!“ hüüdis Eedu.

„Seda küll,“ vastas Mall. „Kuid kui te mu
kamm-mõistatuse õigesti lahendate, siis
saate teada, mida mina mõtlen.“

A	A	A	A	

